

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 14C/383/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515213085
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Milatová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2017:1515213085.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred sudcom Mgr. Vierou Milatovou, PhD., v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciová spoločnosť, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paríž, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka číslo: 2990/B, právne zast.: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava proti žalovanému: L. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L., F. 3, o zaplatenie 410,09 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 12.6.2015 žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 410,09 eur spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny 336,57 eur vo výške 60 % ročne od 6.5.2014 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 393,28 eur od 6.5.2014 až do zaplatenia, ako i trovy konania. Žalobu zdôvodnil tým, že žalobca uzavrel ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, obsahom ktorej bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanému viazaný spotrebiteľský úver vo výške 509,- eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou 24 mesačných splátok po 36,89 eur so splatnosťou prvej splátky 15.5.2012. Žalobca poskytol v zmysle bodu 1.4. Časť 1. Úverovej zmluvy úver tak, že uhradil požadované peňažné prostriedky na účet predajcu. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, na poskytnutý úver uhradil iba časť z dlžnej sumy vo výške 590,24 eur. Na predžalobné výzvy nereagoval. Dňa 5.5.2014 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Žalobca uviedol, že žalovaný má voči nemu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v sume 410,09 eur (336,57 eur z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny, 56,71 eur z titulu dlžných úrokov z úveru, 16,81 eur z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 60 % ročne zo sumy 336,57 eur od 6.5.2014 do zaplatenia a úroky z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 393,28 eur od 6.5.2014 až do zaplatenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy nákladov spojených s uplatnením pohľadávky).

2. Žalovaný prevzal žalobu s poučením a výzvou dňa 12.5.2016. Nepredniesol ani písomnú, ani ústnu obranu, v konaní zostal nečinný.

3. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 14C/383/2015-33 zo dňa 16.12.2016 súd rozhodol, že v súdnom spore bude pokračovať s právnym nástupcom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, akciová spoločnosť, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v obchodnom registri Paríž pod číslom 542 097 902 RCS Paríž, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, IČO: 47 258 713, so sídlom Karadžičova 2, Bratislava, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Po, vložka číslo: 2990/B. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 30.1.2016.

4. Pojednávania dňa 3. októbra 2017 sa strany sporu nezúčastnili. Doručenie predvolania mali riadne vykázané. Svoju neúčast' ospravedlnil právny zástupca žalobcu a žiadal, aby súd rozhodol vec v jeho neprítomnosti na základe predložených dôkazov v intenciách žalobného návrhu. Žalovaný mal doručenie riadne vykázané, svoju neúčast' neospravedlnil. Súd vec prejednal a rozhodol podľa § 180 CSP v neprítomnosti strán sporu.

5. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi založenými žalobcom, a to najmä: Zmluvou o spotrebiteľskom úvere, zmluvou o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb z 12.4.2012, výpisom z obchodného registra žalobcu, výpisom z úverového účtu žalovaného, potvrdením o odfinancovaní peňažných prostriedkov, prehľadu dlžnej sumy (čl. 11), predžalobnej upomienky + doručenky ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivito a vo vzájomnej súvislosti zistil tento skutkový stav veci:

6. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.4.2012 súd zistil, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 509,- eur na nákup tovaru . Žalovaný sa zaviazal tento úver vrátiť žalobcovi v 24. mesačných splátkach po 36,89 eur, s termínom splatnosti 15. dňa v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky 15.5.2012 a konečnej splatnosti úveru 15.4.2014.

7. Predajná cena tovaru bola 559,- eur, priama platba predajcovi 50,- eur. Ročná úroková sadzba bola dojednaná ako fixná vo výške 60 % ročne, RPMN 79,6 %, priemerná RPMN 45,23 %. V zmluve nebol uvedený zvolený základný súbor poistenia . Podľa potvrdenia o odfinancovaní peňažných prostriedkov registrovaných na úverovom prípade žalovaného zo dňa 3.5.2017 odfinancoval sumu 509,- eur, čo v konaní žalovaný nerozporoval. Podľa potvrdenia k úverovému prípadu ako i výpisov z účtu žalobcu registruje úhradu 590,24 od žalovaného.

8. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ Obchodný zákonník“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Obč. zákonníka (ďalej i ako OZ), ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých stranou je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

12. Podľa § 52 ods. 3 Obč. zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 Obč. zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa

(ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa § 53 ods. 2 Obč. zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

16. Podľa § 53 ods. 3 Obč. zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Obč. zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 53 ods. 6 Obč. zákonníka, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

19. Podľa § 53b ods. 1 Obč. zákonníka, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

20. Podľa § 54 ods. 1 Obč. zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

21. Podľa § 54 ods. 2 Obč. zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

22. Podľa § 54 ods. 2 Obč. zákonníka, v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

23. Podľa § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

27. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti: písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

28. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je podaná nedôvodne. Súd žalobu musel zamietnuť z dôvodu z dôvodu nedodržania ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že hoci má zmluva o spotrebiteľskom úvere charakter absolútneho obchodu, neprestáva byť zmluvou spotrebiteľskou. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na jej formu, ktorú uzatvára spotrebiteľ a dodávateľ. Charakter spotrebiteľskej zmluvy môžu mať nielen zmluvy uzatvárané podľa Občianskeho zákonníka, ale aj uzatvárané podľa Obchodného zákonníka a osobitných predpisov. Z hľadiska ochrany spotrebiteľa je potrebné venovať osobitnú pozornosť zmluvám, pri ktorých spotrebiteľ nemohol ovplyvniť ich obsah. Pri spotrebiteľských zmluvách, ktoré predstavujú širší pojem, má z hľadiska aplikovateľnosti absolútnu prednosť Občiansky zákonník, keďže aplikácia Obchodného zákonníka prichádza do úvahy až po uplatnení spotrebiteľského práva. Inými slovami musí z hľadiska poradia aplikovateľnosti v prípade spotrebiteľských zmlúv Obchodný zákonník celkom alebo sčasti ustúpiť nutnej prioritnej aplikácii spotrebiteľského práva v širšom slova zmysle, t.z. aplikácii Občianskeho zákonníka. Normy obchodného práva sú totiž v prípade spotrebiteľských zmlúv použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave, ktorá tu má z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku a predpisoch vydaných na jeho vykonanie.

29. Zmluva uzavretá dňa 12.4.2012 medzi stranami konania je spotrebiteľskou zmluvou na základe vyššie uvedeného sa neradi režimom Obchodného zákonníka. Súd zistil, že Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 12.4.2012 uzavretá medzi stranami konania neobsahuje v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedená mesačná splátka sumou 36,89 eur a je tam uvedený počet splátok 24 s termínom splatnosti prvej splátky dňa 15.5.2012 a nasledujúcich splátok vždy 15. deň v kalendárnom mesiaci, avšak z uvedeného nevyplýva, aká je výška splátok istiny, aká je výška splátok úrokov a aká je výška splátok ďalších poplatkov. Žalobca totiž do úverovej zmluvy uviedol celkovú splátku, z ktorej nie je možné zistiť jednotlivé zložky. Z uvedeného nevyplýva výška jednotlivých zložiek mesačnej splátky a priemerný spotrebiteľ nemá možnosť si uvedenú výšku ani vypočítať. Spotrebiteľ v čase uzatvárania zmluvy ani v priebehu trvania zmluvného vzťahu nemal vedomosť o tom z akých položiek, v akej výške pozostáva navýšenie úveru. Súd poukazuje na ustanovenie § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2, okrem iných aj písm. k), tak sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa v ďalšom zaoberal sadzbou dohodnutého úroku z úveru, ktorá ako je uvedená v zmluve, predstavovala 60 % ročne, z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od jedného do 5 rokov v apríli 2012 bol úrok vo výške 10,17 %. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi stranami v danom prípade prekročila viac ako 5-násobne mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Úroková miera dohodnutá medzi stranami viac ako 5-násobne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, preto je takéto dojednanie neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú. Pokiaľ sú úroky neplatné, nemožno ich ďalej moderovať. Poskytnuté úvery sú z uvedeného dôvodu bezúročné. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 vo veci žalobcu Profi Credit Slovakia s.r.o. o nárok na zaplatenie zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorý v odôvodnení svojho rozsudku uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd

zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú. Vzhľadom na konkrétne chýbajúce údaje v úverovej zmluve a vyššie uvádzané dôvody, súd zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami konania považoval za platnú, avšak poskytnutý úver považoval podľa citovaného ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 509,- eur, žalovaný uhradil 590,24 eur, preto súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol v plnom rozsahu.

30. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v konaní neúspešný, preto by mal nahradiť trovy konania žalovanému, no keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal. Súd zároveň prihliadol aj na hospodárnosť konania, pretože v zmysle § 262 ods. 2 CSP by bolo potrebné po právoplatnosti tohto uznesenia vydať samostatné rozhodnutie o výške náhrady trov konania a nakoľko žalovanému trovy konania nevznikli, nebolo by mu možné titulom ich náhrady žiadať sumu priznať.

Poučenie:

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, písomne, v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.